idrottsforum.org/recensioner
IDROTTSVETENSKAP · LÄRARUTBILDNINGEN · MALMÖ HÖGSKOLA

Languages on this page: English Go for it!

ISSN 1652–7224 ::: Publicerad den 21 oktober 2009
Utskriftsvänlig pdf-fil
Läs mer om idrottens affärer på idrottsforum.org

Ekonomi spelar en allt viktigare roll i sportens verklighet, liksom i utbildningar i sport management och i idrottsvetenskaplig forskning. Man kan ibland förledas att tro att detta handlar om sportens omtalade kommersialisering, men det är bara riktigt till en del och kanske en mindre del. Det handlar i betydligt större utsträckning om att sportfältet i de nordiska länderna präglats av den specifika nordiska modellen för idrottens organisering, det vill säga frivillighetens och idealismens primat. I och med den globala integreringen av all idrott har det blivit mer eller mindre uppenbart för alla inom sportfältet att det numera måste finnas företagsekonomisk kompetens tillgänglig i klubbar och föreningar och idrottens övriga organisationer, hålla ordning på ekonomi och skatter, för att kunna arrangera tävlingar, handskas med sponsorer och med aktivas löner, etc etc. Senare års bokflod bekräftar detta, inte bara på nordisk botten utan internationellt, och en nyutgiven bok som flutit i land på forumets domän är *Sports Economics: Theory, Evidence and Policy* av Paul Downward, Alistair Dawson och Trudo Dejonghe (Elsevier Butterworth-Heinemann). En viktig bok, tycker forumets recensent Björn Anders Larsson.

Viktig lärobok i idrott och ekonomi

Björn Anders Larsson
Idrottsekonomiskt Centrum, Lunds universitet

Paul Downward, Alistair Dawson & Trudo Dejonghe
Sports Economics: Theory, Evidence and Policy
417 sidor, hft.
Oxford: Elsevier Butterworth-Heinemann 2009 (Sport Management Series)
ISBN 978-0-7506-8354-8

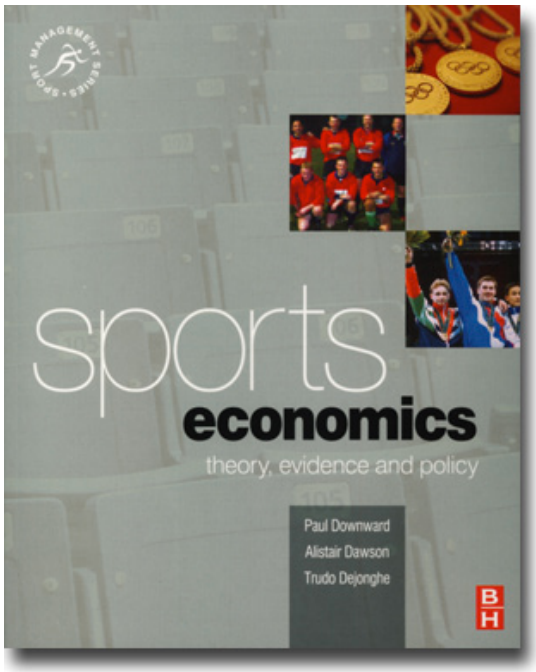

Sport Industry, eller den samhällsekonomiskt definierade *sektorn sport*, är en del av bruttonationalprodukten BNP. Detta perspektiv på samhällssektorn sport (idrott) mäter sportens alla resurser i form av arbetsinsatser, anläggningar och stödjande varor och tjänster. *Economics* är den anglosaxiska benämningen på kunskapsområdet nationalekonomi och ekonomisk teori. Vi möter där de teorier och den empiri som beskriver det samlade ekonomiska systemet på regional eller nationell nivå, det vill säga *makronivån*, men också teori om hur organisationer och individer handlar på *mikronivån* vilket utgör grunden i det ekonomiska tänkandet - i vårt fall det vi möter i *sport management*.

Sporten ses i denna akademiska lärobok som en bransch med olika typer av aktörer och delsektorer. Författarna har sin förankring inom ekonomisk forskning, sport management och idrottsvetenskap. De tre områden inom sport som fokuseras är *massdeltaganden, professionell sport* och *sportevents* - en indelning som känns ovan för nordisk idrott men som vidgar perspektiven på idrottens ekonomiska logik. Särskilt noggrant beskrivs och analyseras de ekonomiska förhållandena i klubbar med lagsport och ligornas speciella ekonomiska aspekter. Det är främst sporten i England, Belgien, Holland och i mindre utsträckning från övriga Europa som jämförs med USA. Urvalet av sporter präglas till en del av att det är två engelska (Paul Downward leder *The Institute of Sport and Leisure Policy, Loughborough University*) och en belgisk författare, Trudo Dejonghe, och därmed av deras nationella perspektiv

även om de försöker beskriva internationell sport. Texten blir ändå allmängiltig eftersom fotboll (soccer) har mycket stor andel av världens sportekonomi (IEC uppskattar fotbollens andel till 10-15% av all sport i världen, som kostar ca 6000 mdr skr). Den professionella arbetsmarknaden i fotboll (soccer) i världen tillsammans med de stora lagsporterna amerikansk fotboll, baseboll, basket, ishockey i USA präglar utvecklingen inom kunskapsområdet *sport management*.

Kapitel 1 presenterar grunderna i ekonomisk teori och i kapitel 2 visas hur detta kan överföras till sportsektorn. Kapitel 3–6 går igenom tillämpningar av ekonomisk teori inom idrottsdeltagande, resursutbud och efterfrågan i förenings-, marknads- och offentlig sektor. Kapitel 7 ger oss en god bild av hur professionell sport kan förstås i marknadsekonomiska termer.

> *”Det finns inget så praktiskt som god teori.*

Ekonomisk teori som i boken tillämpas på olika analys- och beslutsproblem i sport ger många överraskande perspektiv. Författarna diskuterar ekonomiska kalkylsituationer från sportens olika verksamheter och metoder för lösning. Det är frapperande att vi så sällan använder formella ekonomiska analyser i den svenska debatten om aktuella idrottsproblem. Här kan vi uppleva sanningen i det vanliga påståendet ”det finns inget så praktiskt som god teori”. Sportens nyhetsförmedling talar visserligen alltmer om att pengar betyder mycket i de stora sporterna men inte hur de ekonomiska sammanhangen ser ut, vad som skapar de allt större inkomsterna, hur lönsamheten fungerar för de olika aktörerna etc. Författarna lyfter inom modern ekonomisk teori fram nyttomaximering (inte enbart maximering av vinst) hos individer och organisationer i den tradition som utvecklades hos t ex ekonomen Gary S Becker och de förklaringar till hur medborgarna deltar i frivilligt idrottsarbete jämfört med mer inkomstintjäning. Detta som en särskilt viktig aspekt på idrottens roll i samhället.

En viktig del (kapitel 8, 9 och 10) handlar om hur optimering av spänning i seriesystem, turneringar mm skapas genom en hög och jämn konkurrensförmåga hos deltagande lag eller individer. Detta kopplas till analyser av hur inkomster och vinster kan maximeras i ligorna och klubbarna som t ex inkomster av biljetter, media, annan försäljning. Där redovisas ett antal forskningsprojekt baserade på stora statistiska urval. Jag har ett intryck av att sådana intressanta beräkningar inte sker i Sverige ännu.

Boken avslutas med en belysning av arbetsmarknader i professionella lagsporter (kap 11) och ekonomiska teorier och modeller för events och anläggningar (kap 12 om sportens infrastruktur).

I akademiska idrottsutbildningar inom sport management på grundexamens- och mastersnivå behövs genomarbetade kurser i ekonomisk analys och kunskap om de vanligaste ekonomiska teorierna, hur risker och osäkerhet skall hanteras mm. Den ekonomiska verkligheten inom nordisk och internationell sport ger oss anledning att hoppas på mer kritisk och innovativ analys framöver i perspektiv av de riskabla kalkyler som vi kan se i internationell fotboll och andra sporter. Tävlingssporter bygger ju på osäkerhet och risk i själva utövandet och boken ger eleganta exempel på hur detta kan kombineras med ekonomisk analys. Boken ger därmed viktiga bidrag till kunskapsutvecklingen i framtidens sport management. För den vetgirige finns avslutningsvis 18 sidor med referenser inom ämnesområdet.

© Björn Anders Larsson 2009.

Hitta bästa pris på boken hos Prispallen.se

Kjøp boken fra Capris.no

Sammenlign priser på bogen hos Pensum.dk

Buy this book from Amazon.co.uk

Buy this book from Amazon.com